

[Søren B. Jørgensen.]

landske kommuner og til landsrådet. Nu er det altid rart, hvis der er orden, plan og system i en udvikling, men jeg vil gerne have ministerens tilsagn om, at denne tidstabel, denne plan, ikke er noget ufravigeligt. Denne udvikling, der nu begynder med de foreliggende lovforslag, må efter min opfattelse ske i nøje samarbejde med de grønlandske kommuner og kun iværksættes, såfremt der er ønsker om det og man mener administrativt at kunne klare det. Skulle denne reforms gennemførelse under hensyntagen til de grønlandske kommuners administration strække sig over et par år mere, skal det ikke møde modstand fra vores side.

Når jeg siger det, er det, fordi ministeren i sin fremsættelsestale nævner, at der er visse ting, De grønlandske Kommuners Landsforening ønsker at drøfte, og hvad det er, kan vi jo få oplyst under udvalgsarbejdet.

Hvad byrdefordelingen angår, må vi gøre os klart, at selv om kommunerne fra 1. januar 1975 nu får en væsentlig bedre økonomi, tror jeg ikke, vi skal regne med, at statens tilskud til Grønland kan nedsættes væsentligt i de kommende år.

Forordningen fremover af tilskuddene foreslår man skal ske efter de såkaldte objektive kriterier på en sådan måde, at når en opgave overføres til de grønlandske kommuner, fordeles der et tilskud svarende til det beløb, som staten på denne måde sparer. Vi kan tilslutte os denne form for tilskud, men ønsker dog at gøre opmærksom på, at tilskud efter objektive kriterier ikke altid er det eneste saliggørende.

Vi kan stort set tilslutte os de tre foreliggende lovforslag. Forslaget om tilskud til landsrådet og de grønlandske kommuner til drift af den kommunale tekniske administration er efter min opfattelse en ganske naturlig begyndelse; efterhånden som flere og flere opgaver overdrages til de grønlandske kommuner, må det også være en forudsætning, at man har den nødvendige tekniske bistand til rådighed.

Statsrefusionen på de foreslåede 40 pct. til de sociale udgifter lyder umiddelbart rimeligt; det er også et område, vi kan se på i udvalget.

Statstilskuddet på 50 pct. af udgifterne til etablering af el- og vandforsyningsanlæg og produktionsanlæg i bygderne er efter min

umiddelbare opfattelse måske noget af en narresut. Jeg har muligvis uret med hensyn til dette tilskud til bygderne. Når der på Grønland er i alt 160 bygder og tilskuddet skal holdes inden for de årlige bevillingsrammer til Grønland, er det vist så som så med, hvor mange penge der kan blive til hver af de 160 bygder. Men det skal glæde mig, om det ikke er en narresut.

Til lovforslaget om ophævelse af lov om børnetilskud i Grønland blot dette: staten har hidtil afholdt alle udgifter. Nu foreslår man, at staten refunderer 40 pct. af disse tilskud, og det foreslås samtidig, at landsrådet fastsætter bestemmelser om børnetilskud i Grønland. I den forbindelse vil jeg godt spørge ministeren: betyder det også, at børnetilskuddenes størrelse bestemmes af landsrådet? Endelig vil jeg også godt sige her, at hvis man i landsrådet finder på at forhøje børnetilskuddene i Grønland, synes jeg, det ville være ganske rimeligt. Et børnetilskud, der i dag udgør 200 kr. pr. barn om året, kommer man ikke ret langt med.

Endelig er der det sidste forslag om en kommunal anlægsskatt. Forslaget fremsættes vel, for at kommunerne ikke skal fristes over evne, når indtægterne fra kommuneskatten begynder at løbe ned i kassen fra 1. januar 1975. Over en femårig periode skal kommunerne hvert år henlægge en vis procent af skatteprovenuet. Da loven skal til revision allerede det første år efter, at kommunerne har foretaget den, skal vi kalde det første bundne opsparring, vil vi også se med velvilje på dette forslag.

Ministeren udtrykker ønske om, at disse lovforslag kan blive færdigbehandlet i denne samling. Jeg kan på socialdemokratiets vegne sige til minsteren, at vi ikke unødigt vil sinke arbejdet, men vil medvirke positivt til en hurtig og forsvarlig udvalgsbehandling.

Dohrmann (FP):

Som fra enhver anden minister kommer der også fra Grønlandsministeren både gode og mindre gode lovforslag. Lovforslagene nr. 161 og 162 vil jeg betegne som gode. De er et par skridt i den rigtige retning, nemlig til større selvbestemmelsesret både for landsrådet og for de enkelte kommuner.

Et par enkelte skønhedspletter har lovforslagene dog. Jeg skal på nuværende tids-